

Saksbehandlar: Kristin Arnestad, Nærings- og kulturavdelinga
Sak nr.: 19/1351-1

Rekruttering og kompetanseheving i landbruket 2019

Fylkesdirektøren rår hovudutval for næring og kultur til å gjere slikt vedtak:

1. Hovudutval for næring og kultur vedtek «Plan for rekruttering og kompetanseheving i landbruket 2019» slik den ligg føre.
2. Fylkesdirektør for næring og kultur får i samarbeid med fylkesdirektør for opplæring fullmakt til å tildele midlar i tråd med planen.

Vedlegg:

1. Utkast til «Plan for rekruttering og kompetanseheving i landbruket i Sogn og Fjordane 2019»
2. Fylkeskommunane si rolle og ansvar på landbruks- og matområdet, Tilskotsbrev 2019
3. Oversikt over tiltak med kort skildring 2018

Andre relevante dokument i saka:

Regionalt bygdeutviklingsprogram, Regional plan for verdiskaping, og andre dokument og planar omtala i plandokumentet kap. 1.2

SAKSFRAMSTILLING

1. Bakgrunn for saka

Fylkeskommunen har ansvar for midlar på landbruks- og matområdet sett av til rekruttering og kompetanseheving. Midlane vert tildelt frå Landbruks- og matdepartementet som løyver summen på bakgrunn av resultat frå jordbruksforhandlingane året før.

Tilskotsbrev datert 29.01.2019 viser at det på landsbasis er sett av 14 mill. kr til rekruttering og kompetanseheving i landbruket som skal forvaltast av fylkeskommunane. Sogn og Fjordane er tildelt kr. 1,12 mill. kr. Dette er same sum som i 2018.

I åra 2017 og tidlegare var den nasjonale ramme på 20 mill. kr. og Sogn og Fjordane fekk 1,60 mill. kr. av denne ramma. Endringa kom grunna innføring av nasjonal modell for vaksenagronomutdanning. Vaksenagronomutdanninga på Mo og Øyrane var tidlegare finansiert gjennom desse midlane til rekruttering og kompetanseheving, men er no finansiert direkte gjennom nasjonal modell.

Tidlegare har vi nytta 0,6 mill. kr. frå midlane til rekruttering og kompetanseheving i landbruket til vaksenagronomutdanning. Fylkeskommunen får 0,825 mill. kr. i tilskot til vaksenagronomutdanning på Mo og Øyrane vidaregåande skule i 2019. Det er difor ikkje trong for tilskot frå rekrutterings- og kompetansehevingsmidlane til vaksenagronomutdanning, sjølv om reglane opnar for å nytte midlane til dette.

2. Nærare om arbeidet

Organisering

Ansvar for planarbeidet, tildeling og forvaltning av midlane er lagt til nærings- og kulturavdelinga ved næringsseksjonen, i samarbeid med opplæringsavdelinga. Som tidligare år har ei arbeidsgruppe med representantar frå næringsseksjonen og opplæringsavdelinga i fylkeskommunen, fylkesmannen og faglaga frå næringa utarbeidd ein årsplan. Denne gruppa evaluerer også førre års arbeid og resultat, og gjev innspel på fordelingar av midlar. Vi viser elles til omtale av arbeidet, og årsplan i plandokumentet.

Om arbeidet i 2018 og evaluering

I 2018 vart det som året før fordelt midlar i to hovudgrupper av tiltak: korte kurs for landbruket, og utviklingsprosjekt innan rekruttering og kompetanseheving. Oversikt over alle tilskota finn de i vedlegg. Det er få av tilskota det er sluttrapportert frå enno, sidan mange kurs og prosjekt ikkje er ferdigstilt.

Vi ser at dei korte kursa vert tilpassa behovet, og vert endra noko frå år til år. Mo og Øyrane har hatt ein veldig god auke i søkjartal, og skulen fekk godkjenning til å ta inn ein ekstra klasse i 2018. Dei langsiktige rekrutteringsprosjekta har vore sentrale for å auke søkjartala, og det er viktig å halde fram med dette arbeidet. Arbeidsgruppa meiner vi når mange med midlane som er disponible. Det er viktig å ha ein god miks av kortare kurs og meir langsiktige prosjekt, og tilpasse tilbodet til behovet år for år. Det er viktig å støtte kurs som næringa har særleg behov for.

Vi meiner arbeidet fungerer tilfredstillande og ser ikkje grunnar til å gjere store endringar før det må gjerast eit nytt arbeid med felles plan for Vestland i samband med fylkessamanslåinga.

Frå 2020 får fylkeskommunane også større ansvar innan landbruksområdet, og midlane til rekruttering og kompetanseheving vert omfatta av ei forskrift saman med tilskot til utrednings- og tilretteleggingstiltak. Desse oppgåvene blir overført frå Fylkesmannen.

Plan for 2019

Planen følgjer same mal som tidlegare med oppdateringar knytt til statistikk, nye styringsdokument og mindre tekstlege endringar. Det er også lagt litt meir vekt på omtale av klimautfordringane. Arbeidsgruppa meiner at måla og tiltaka framleis er relevante og har latt dei stå som før.

Det hender vi har restmidlar frå tidlegare år. Dette skuldast enten at tiltaka ikkje har blitt gjennomført som planlagt, eller at tiltaka blir sjølvfinansiert gjennom høg deltaking som gjev auka inntekter frå deltakaravgift. Per no har vi om lag 100 000 kr. som kan leggest på årets løyving. Denne summen kan stige fram mot tildelingstidspunktet.

3. Konklusjon

Plan for rekruttering og kompetanseheving i landbruket i Sogn og Fjordane er rullert. Det er berre gjort mindre oppdateringar i høve plan for 2018.

For å oppfylle måla i planen meiner fylkesdirektør for næring og kultur at det er nødvendig at alle partar innanfor landbruksnæringa gjer eit godt mobiliseringsarbeid i sine miljø, og på den måten får fram gode tiltak og prosjekt.